

Ministeriet for Grøn Trepert

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2025-4000
Den 27. august 2025

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1066 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til ministeren for grøn trepart den 1. august 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF).

Spørgsmål nr. 1066 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

”Hvilket reelt incitament har lodsejere for at aflevere jord til kommunen uden kompensation, som der lægges op til i Slagelse Kommunes udgave af den Grønne Trepert? Der henvises til MOF alm. Del – bilag nr. 556 og MOF alm. Del – bilag nr. 557.”

Svar

Den konkrete planlægning af arealomlægningen sker lokalt i 23 lokale treparter. Hver lokal trepart skal udarbejde en såkaldt omlægningsplan, som skal principvedtages af kommunalbestyrelserne inden udgangen af 2025. En omlægningsplan er en oversigt over aktuelle og potentielle projekter (skitseprojekter) på konkrete arealer i en lokal treparts geografiske område.

Skitseprojekter, der fremgår af en omlægningsplan, er ikke bindende for hverken lodsejere eller kommune, men skal forstås som et potentielt arealomlægningsprojekt, der bør undersøges nærmere i tæt dialog med de enkelte lodsejere, når omlægningsplanen skal realiseres.

Der findes forskellige typer omlægningsprojekter fx etablering af kvælstofvådområder, udtagning af lavbundsjord, minivådområder, permanent ekstensivering af landbrugsarealer og skovrejsning. Staten stiller tilskudsordninger til rådighed for kommuner og private lodsejere til de forskellige typer af omlægningsprojekter, for at øge lodsejernes incitament til frivilligt at indgå i arealomlægningen.

Fra 2028 indføres en klimaafgift på lavbundsjord (40 kr./ton), der giver lodsejerne yderligere incitament til at indgå i omlægningsprojekter. Sigtet med afgiften er, at den kun skal berøre de lodsejere, der ikke ønsker at indgå i et udtagningsprojekt, når der foreligger en projektaftale eller en del af en igangværende forundersøgelse. Klimaafgiften genbesøges desuden i 2027, hvor der fx skal tages stilling til, om afgiften skal justeres, hvis der ikke er udsigt til at udtage 140.000 ha inden 2030 ved arealomlægning.

I juni 2025 landede partierne bag trepartsaftalen desuden en aftale for de grundlæggende principper for en ny reguleringsmodel, der skærper kravene til, hvor meget kvælstof landbrugerne

må udlede til de danske kystvande. Den frivillige arealomlægning er hovedmotoren i Den Grønne Trepert, og en ny kvælstofreguleringsmodel er et sikkerhedsnet for, at de danske vandoplande kan opnå god økologisk tilstand. Det betyder, at jo mere arealomlægning, der gennemføres, jo mindre er der behov for at regulere. Ligesom klimaafgiften, danner reguleringsmodellen incitament til, at lodsejere frivilligt indgår i omlægningsprojekter.

Der er stort engagement ude lokalt, hvor kommunerne og de lokale treparter er godt i gang med at udarbejde omlægningsplaner. Den Lokale Trepert for Smålandsfarvandet, som Slagelse Kommune er en del af, er som den første lokale trepart nået til enighed om en omlægningsplan, der skal vedtages i kommunalbestyrelserne inden årets udgang. Det viser, at der allerede er gang i implementeringen, som bliver omdrejningspunkt i 2026.

Jeppe Bruus

/

Janne Birk Nielsen